

Att genomföra en forskningsstudie

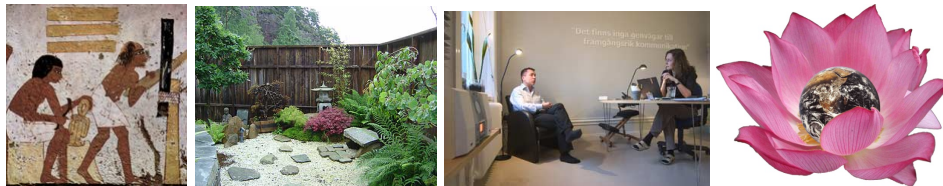
Magnus Hansson
Handelshögskolan

Örebro Universitet

Datainsamling via intervjuer

- Den vanligaste datainsamlingsmetoder vid fallstudier är intervjuer.
- Intervjuer kan genomföras på olika sätt och i olika sammanhang.
- Intervjuer kräver vissa kunskaper/färdigheter av forskaren.
  - Kunskap om forskningsobjektet/forskningssubjektet.
  - En stark grund i teori/teoretiska referensramen (vid en deduktiv ansats).
  - En stark grund i praktiken/det empiriska fältet (vid en induktiv ansats).
  - Förmåga att lyssna.
  - Förmåga att vara tyst.
  - Förmåga att förstå vad respondenten egentligen säger och inte bara vara en "happy-go-lucky" för att man får ett svar överhuvudtaget.
    - För att kunna ställa relevanta följdfrågor.
  - Förmåga att sortera och abstrahera information, etc.
- Den klassiskt beskrivande intervjun (Intervjuaren som en resande repoter).
- Den samtalsbaserade intervjun (Intervjuare som en gruvarbetare).
- Den dialogbaserade intervjun (Intervjuaren som en samskapare av kunskap).

Intervjuvsituationen

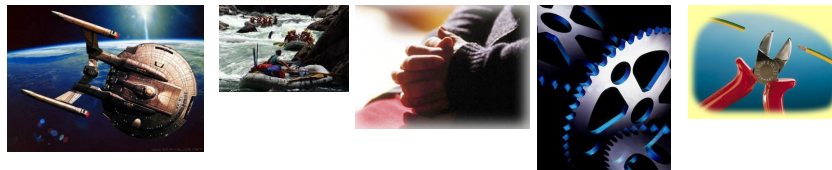
- Första kontakten
- Preliminära och testintervjuer
- Subjekt – subjekt relationer
- Tystnadsplikt
- Platsen för genomförandet av intervjun.
- Att ta anteckningar vs. att spela in på band.
- Återkoppling

3

Intervjuns innehåll och genomförande

- Inledande frågor
- Olika typer av frågor (innehåll, typ av och ordningsföljd).
- Frågekonstruktionen.
- Intervjuarens bidrag i situationen.
- Tystnader och avbrott.
- Avslutning av intervju.
- Intervjuguiden – frågorna man ställer.

4

En praktisk rekommendation gällande intervjuguiden när man applicerar en deduktiv ansats

- Samtliga frågor som ställs bör ha en tydlig koppling till den teoretiska referensramen.
- Alla frågor som ställs bör motiveras genom att ha en koppling till den teoretiska referensramen.
- Utveckla ett avsnitt i uppsatsen där man explicit länkar frågorna till den teoretiska referensramen och tydligt motiverar varför man ställer just de frågorna.
  - Öka validiteten!

5

Vad är innehållet i intervjufrågorna?

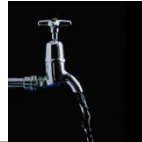
- Erfarenhet
- Beteende
- Yttrande
- Perception
- Känslor
- Kunskap
- Sensoriska intryck
- Bakgrund / Demografi
- Kan man egentligen fråga allt i en intervju?

6

Frågors karaktäristika

- Enkla och raka frågor
  - T.ex. Vilket är innehållet i ditt arbete?
- Provocerande frågor
  - T.ex. Vilka är orsakerna till, att du (som chef) är på väg att friställningen 35 personer i produktionsenheten?
- Hypotetiska frågor
  - Tänk om hela produktionsavdelningen friställdes och produktionen flyttades till Kina?
- Retrospektiva frågor
  - Förra året en större organisationsförändring har skett här på företaget, kan du berätta hur det genomfördes?

7

Observationer

- Har ett vetenskapsmässigt syfte då de:
  - Uppfyller den specifika forskningens syfte
  - Är planerad
  - Är systematiskt registrerad och dokumenterad
  - Är underlag för kontroll, gällande validitet och reliabilitet.
- Kan ofta fungera som en bra start på en fallstudie:
  - Tidiga uppfattningar från observationer kan hjälpa forskaren att bestämma fokus och syfte med studien.
  - Högstrukturerade vs. lågstrukturerade observationer.

8

Att samla data genom observationer

- Ta anteckningar:
  - Beskrivande observation
    - Fokusera observationen på den fysiska settingen, nyckelpersoner, aktiviteter, specifika händelser, dessas sekvenser, deltagare, deras processer och känslor.
    - Kan fungera som underlag för att skriva en berättelse
    - Måste gå längre än en journalist, varför teorin blir viktig och avgörande.
  - Berättande observation
    - Är en utveckling av den beskrivande observationen, men fokuserar snarare på att generera en berättelse om sammanhanget, kontexten, aktiviteter, processer, etc.
    - Berättelsen är snarare ett sätt att framställa empiriska data.
- Bilder kan vara viktiga i sammanhanget.
  - Använda kamera
    - Kolla med respondenter
    - Ökar validitet
    - Fungerar som fysiskt bevis för att man som forskare “har varit där”.